

N:o 122.

Af herr **K. G. Karlsson** i Göteborg, *om viss ändring i förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket.*

I det »utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 21 december 1900», som utdelats till Riksdagens ledamöter, återfinnes på sidan 37 följande yttrande af herr statsrådet och chefen för finansdepartementet:

»Äfven om man gent emot den på senare tider framträdde strömning, som velat från beskattning alldeles fritaga socker, icke skulle vilja ifrågasätta någon förhöjning i sockerbeskattningen, i den mån denna verkar som konsumtionskatt lär dock, om ökade statsinkomster behövas, en sådan kunna beredas genom höjning af det beräknade sockerutbytet från betorna. Detta är i lag bestämdt till tio och en half procent af betornas vikt. Under tillverkningsåret 1899—1900 var emellertid medelutbytet för hela riket tolf och åtta tiondedels procent. En höjning af det beräknade utbytet till elfva och en half procent skulle medföra en ökning i hvitbetssockertillverkningskatten till belopp af omkring 1,000,000 kronor.»

Då man läser denna framställning, kommer man osökt att reflektera öfver huruvida det ej skulle vara lämpligt att åt statsverket bevara denna betydande inkomst redan under nuvarande förhållanden och oafsedt den föreslagna förändringen i landets härordning.

Tecken saknas ej, som antyda, att de sedan några år rikligt flödande tullmedlen kunna komma att minskas, och det kan då vara godt att i tid hafva bidragit till ersättande af den uppkommande bristen genom begag-

andet af den utväg, som herr statsrådet och chefen för finansdepartementet anvisat. Och, för öfrigt, äfven om tullintägterna mot förmodan fortfarande skulle inflyta med samma eller liknande belopp som under de närmast föregående åren, så uppstå ständigt nya behof, för hvilkas tillgodo-seende nya skatteköllor måste uppletas. Om t. ex. det bebådade lagförslaget rörande olycksfallsförsäkring nu ändtligen skulle blifva antaget, så kräfvast stora belopp för denna viktiga saks genomförande. Visserligen är det icke obetydliga medel, som afsatts för detta ändamål, men ju större den summa är, med hvilken man kan möta de kraf, som en effektiv olycksfallsförsäkring kommer att ställa på statskassan, dess bättre.

Att märka är, att den härmed föreslagna åtgärden icke utgör en ny pålaga på allmänheten, utan endast afser en öfverflyttning från sockerbruksegarne till statskassan af en del af den *extra tribut*, som allmänheten nu erlägger till sockerindustrien. Som bekant, skall enligt gällande förordning tillverkningsafgiften utgå med tullens halfva belopp. Denna bestämmelse har emellertid omintetgjorts derigenom, att betornas afkastningsprocent satts för låg. Sedan den 1 september 1896 har utbytet vid sockerfabrikationen beräknats till 10,5 procent af betornas vikt. Af ofvan återopade uttalande af herr statsrådet och chefen för finansdepartementet framgår emellertid, att medelutbytet under tillverkningsåret 1899—1900 varit 12,8 procent, sålunda 2,3 procent högre än det beräknade. Härigenom erhålla sockerfabrikanterna — utöfver hvad med tullskyddet åsyftats — en så betydande extra present, att från detta håll intet berättigadt motstånd bör kunna yppas mot att Riksdagen i någon mån minskar denna presents storlek och i stället ökar statskassans intäkter.

Visserligen skulle jag varit mest böjd att föreslå en nedsättning i sockertullen, på det att de medel, som min motion afser att undandraga sockerfabrikanterna, skulle komma allmänheten direkt till godo. Men då ofta upprepade försök i denna riktning städse af Riksdagen afslagits, och utsigten att nu få en sådan reform genomförd ingalunda är större än tillföre, får jag härmed, för att sagda medel dock i någon form skola komma *det allmänna* till nytta, vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket, att det beskattningspligtiga råsockret från och med ingången af nästkommande tillverkningsår beräk-

nas efter de för tillverkningen använda betornas vigt sålunda, att ett hundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lemna ett utbyte af elfva och ett halft kilogram socker.

Stockholm den 27 januari 1901.

K. G. Karlsson.

N:o 123.

Af herr **A. Sundblad** m. fl., *om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om anordnandet af telefonförbindelse mellan Gotland och fastlandet.*

Vid sistlidne riksdag väcktes inom Första Kammaren af herr G. Björnin en motion (n:o 10), i hvilken han på deri närmare angifna skäl hemställde, att Riksdagen måtte på extra stat för år 1901 anvisa ett belopp af 218,750 kronor att ställas till kongl. telegrafstyrelsens förfogande för anordnande af telefonförbindelse med en dubbelledning mellan Gotland och fasta landet öfver Öland och Oskarshamn. Statsutskottet, till hvars behandling denna motion blef hänvisad, yttrar i sitt deröfver afgifna utlåtande bland annat följande: »I betraktande af Gotlands isolerade läge och med hänsyn till de svårigheter, som, i synnerhet vintertiden, ofta uppstå för upprätthållandet af en regelbunden förbindelse mellan ön och fastlandet, har utskottet ansett det ur såväl strategiska som öfriga synpunkter vara af stor vigt, att, såvidt möjligt är, åtgärder vidtagas till denna förbindelses underlättande; och otvifvelaktigt är, att för sådant ändamål anläggandet af en telefonled-